

www.unetxea.org

2024

Txostena

ASOCIACIÓN
DEL PAÍS VASCO
PARA LA UNESCO

UNESCO SUSTATZEKO
EUSKAL HERRIKO
ELKARTEA

NIEVES FERNANDEZ LEHENDAKARIA

Iñigo Urkullu Renteria UN Etxeko Ohorezko Bazkide gisa aurkezteko ekitaldia. Bilbo, 2024ko irailak 25.

UN Etxeko bazkide agurgarriak, lagunak,

Aurrekaririk gabeko krisi globala bizi dugu, non gerrek, klima-aldaketak, pandemiak eta desberdintasunek berehalako ekintza eskatzen duen larrialdi humanitarioa sortzen duten. Testuinguru horretan, Garapen Iraunkorreko Helburuek gure gida izaten jarraitzen dute mundu bidezkoago baterantz aurrera egiteko.

Hala ere, nazioen arteko konfiantza okertu egin da, eta bakea eta segurtasuna zaintzeaz arduratzen diren nazioarteko erakundeek erronka handiei egin behar diete aurre. Nazio Batuek funtsezko zeregina bete behar dute, gardentasuna eta eraginkortasuna sustatuz, konfiantza hori berreraikitze bidean erantzuteko gaitasuna indartzeko, eta bitartekari inpartzial eta konponbide jasagarrien sustatzaile gisa jarduteko. Erakunde sendoei eta aldaketarako borondatearekin bakarrik eraiki ahal izango ditugu gizarte baketsuagoak eta inklusiboagoak.

Bide horretan, gogoan ditugu Federico Mayor Zaragoza eta Jose Antonio Ardanza, 2024an hildako UN Etxeko ohorezko bazkideak, bakea justizian, lankidetzan eta hezkuntzan oinarritutako etengabeko ahalegin gisa defendatzen zutenak. Bere adibideek bultzatzen gaituzte, bereziki 2025ean, Bakearen eta Konfiantzaren aldeko Nazioarteko Urte honetan, elkarriketa eta hezkuntza gatazkak konpontzeko tresna gisa indartzera.

UN Etxeak, gizarte zibil antolatu gisa, rol aktiboa hartu behar du, ez bakarrik bidegabekeriak salatuz, baizik eta gobernu, komunitate eta erakundeekin aliantzak eraikiz, etorkizun iraunkor eta ekitatibo baterantz aurrera egiteko, giza eskubideak eta pertsona guztien duintasuna bermatuz. Ahalegin horretan, genero-berdintasuna funtsezkoa da; izan ere, emakumeek eta neskek erabakiak hartzen eta aukerak lortzen bete-betean parte hartzen badute bakarrik izango da bakea benetakoa.

Belaunaldien arteko elkarriketa sustatu behar dugu. Gazteek energia, berrikuntza eta ideia berriak ematen dituzte, eta esperientzia handiagoa dutenek, berriz, beren ezagutza eta ikaskuntza transmiti dezakete. Soilik elkarrekin lan egiten badugu, irtenbide zuzen eta iraunkorrak aurkituko ditugu, eta, gainera, gure kultura-ondarea, bere aniztasun osoan, bizirik mantenduko dela ziurtatuko dugu.

Eta, prozesu horretan guztian, hezkuntza da gure tresnarik onena gizarte justuak eratze, desinformazioari aurre egiteko eta aro digitalean ugaritzen ari diren gorroto-diskurtsoak geldiarazteko. Sare sozialak eta adimen artifiziala etikoki erabiltzearen aldeko apustua egin behar dugu, sare horiek elkar ulertzearen eta lankidetzaren zerbitzura jarri.

Azkenik, 2024an NBEren 2030 Tokiko Koalizioaren Idazkaritzak Euskadin egindako lana sendotu duen lankidetzaren handia azpimarratu nahi nuke, multilateralismoaren krisiaren testuinguruan lurraldeek 2030 Agendan duten papera azpimarratuz. Euskadik 1997an ekin zion bide horri, UNESCOren eta estatu azpiko gobernu baten arteko akordio aitzindari batekin, Jose Antonio Ardanza lehendakariak eta Federico Mayor Zaragozak bultzatuta. Akordio horrek elkarriketa globalaren, bakearen eta garapen iraunkorren eraikuntzan lurraldeak aitorzeko oinarriak ezarri zituen, eta bidezkoa da haien lidergoak esker onez gogoraraztea.

UN Etxean, gogotsu eta tinkotasunez jarraituko dugu lanean, gure gizartearen erronka handiei aurre egiteko estrategiak lantzen. Sinisten dugu lan bateratuaren indarrean, gizarte zibil antolatuaren boterean eta lankidetzaren globalaren garrantzian, bakean, justizian eta giza duintasunean oinarritutako etorkizuna bermatzeko.

Eskerrik asko zuen konpromisoagatik eta bide honen parte aktibo izateagatik.

Besarkada handi bat,

Nieves Fernández Vicente
UN Etxeko lehendakaria

Edizioa: 2025eko martxoak

Isotaki Atea – Bizikidetasun plaza. Uribitarte pasealekua 12, 2. lokala. Bilbo
Tfna: 94 427 64 32
info@unetxea.org – www.unetxea.org

NOR GARA?

UN Etxea - UNESCO sustatzeko Euskal Herriko Elkarte irabazi asmorik gabeko erakundea da. 1991ean sortu zen eta UNESCO (Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundea) erakundearen printzipioak, programak eta jarduera-ildoak euskal esparruan zabaltzeko asmoa du.

2006an Onura publikokoa deklaratu, egun, elkarteak 156 bazkide ditu, eta horiek osatzen dute erakundearen gizarte-oinarria.

ORGANIGRAMA

BAZKIDEEN BATZAR OROKORRA

OHOREZKO BAZKIDEEN AHOLKU BATZORDEA

Iñigo Urkullu Ion de la Riva
Joaquín Achúcarro
Juana Carro Félix Martí
Daniel Innerarity
Manuel Lezertúa Silvia Escobar
Carlos Fernández Jáuregui
Guillermo Dorronsoro
Jon Arrieta Ruper Ormaza
Federico Mayor Zaragoza (✉)
José Antonio Ardanza (✉)
Txomin Bereciartua (✉)

GOBERNU KONTSEILUA

Lehendakaria: Nieves Fernández
Lehendakariordea: Txema Villate
Diruzaina: Arrate Arín
Diruzainordea: Jon kepa Izaguirre
Idazkaria: Mikel Badiola
Idazkariordea: Helena Orella
Bokalak: Nuria López de Guereñu, Marta Urrutxi,
Jaime Balaguer, Virginia Gómez, Álvaro Ortega,
Eva Silván, Idoia Postigo, Itziar Epalza, Ana Urkiza,
Iñigo Iturrate, Isabel Iturbe

ZUZENDARIA

Arantzazu Acha

Finantzak eta administrazioa
Olga Andueza

Kultura Programa
Begoña Guzmán

Barneko genero taldea
Arantzazu Acha, Nekane Viota,
Marta Urrutxi

Hezkuntza Programa
Factoria 4.7
Samuel Fernández Diekert
Eva Quiroga

Dokumentazio zentroa
Web y sare sozialak
Rubén Iñiguez

Ingurumena Programa
Genero erreferentia
Nekane Viota

Gainera: 4 pertsona praktiketan egoitza.

EGINKIZUNA, IKUSPEGIA

EGINKIZUNA

Nazio Batuen eta UNESCOren printzipioekin konprometitutako pertsona eta erakundearen elkarte bat gara, euskal gizarteak giza eskubideen balioak bere gain har ditzan lagunduko duten jarrera indibidual eta kolektiboak sortzeko, herrien garapen iraunkorraren erronka globalaren partaide bihurtuz.

IKUSPEGIA

Nazio Batuen Erakundearen eta, bereziki, UNESCOren programa eta balioen erreferentia izatea euskal eremuan, bereziki Nazio Batuen 2030 Agendaren erreferentia, tokiko eta nazioarteko eragileen arteko lankidetzaz sustatuz, hezkuntzaren, zientziaren eta kulturaren ikuspegitik, bai eta giza eskubideen sustapena ere.

GENERO EKITATEA

UN Etxeak aurrera egiten jarraitzen du genero-ikuspegia eta ikuspegi feminista erakundearen gune guztietan txertatzen, bai gure ekintzen hedapenean, bai barne-prozesuetan. Horregatik, 2025ean Genero Berdintasunaren Aldeko II. Plana (II. GBAP) onartu eta abian jarri dugu. Parte hartzeko prozesu batetik abiatu da, eta erakundearen dauden sinismenak, balioak, portaerak eta praktikak aztertzea, ikertzea eta zalantzan jartzea ahalbidetu du.

Ekintza-plan hau kolektiboki hautemandako hobekuntza-arloetan zentratzen da, eta helburu argiak, erantzukizunak, epeak eta jarraipen-adierazleak ezartzen ditu. Horrela, UN Etxeak orain arte lortutako aurrerapenei eusteko eta indartzeko eta emakumeen eskubideen borrokan, genero-berdintasunaren aldeko antolaketa-aldaketan eta feminismoen aitortzan aurrera egiten jarraitzeko duen konpromisoa berretsi eta indartzen da.

II. GBAP honen prozesua eta emaitza, aldi berean, funtsezko elementua izan da hausnarketa estrategikoa elikatu duena eta 2025-2028 Plan Estrategikoa islatuko dena, UN Etxe barruan eta kanpoan genero-berdintasunean aurrera egiteko funtsezko zutabe gisa.

UN Etxearen ekintza osoan genero-ikuspegitik lan egiteaz gain, berdintasuna sustatzeko eta emakume-erakundeekin lan egiteko jarduera espezifikoak antolatu ditugu, hala nola "Emakumeen eskubideak 2030 Agendan" online prestakuntza, erakunde feministetako eta beste sektore batzuetako profesionalen eta boluntarioen zuzendua, 2030 Agendan emakumeen eskubideei buruzko ezagutza eta hausnarketa kritikoa eta parte-hartzea eta eztabaida sustatzeko, giza garapen iraunkorrerako funtsezko elementu gisa.

Bat egin dugu Bizkaiko Emakumeen Partaidetza Kontseiluarekin, emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzen laguntzen duten elkarte feministen, emakume-elkarteen eta beste erakunde batzuen partaidetza-organoarekin. Gune honetatik Bizkaiko genero-berdintasunaren aldeko borrokan modu esanguratsuan laguntzea espero dugu, beste elkarte eta erakunde batzuekin batera emakumeen ongizatea eta aurrerapena sustatzen duten proiektuetan lankidetzan arituz.

Genero Berdintasunaren Aldeko II. Plana. Bilbo, 2024ko ekainak 5

2030 AGENDA – LOCAL 2030

Euskadiko Gazteen Hauteskunde Topaketa. Etorkizuna eratzten. Bilbo. 2024ko apirilak 16.

UN Etxeko lantaldea – Local 2030 lan-jardunaldia. Bilbo. 2024ko azaroak 20.

Forum on SDGs "Connecting Academic Research and Policy Solutions for SDG Localization". Bilbo. 2024ko urriak 22 eta 23.

2024an, garrantzi handiko urtea izan da tokian-tokian eta nazioartean, 2030 Agenda sustatzeko. Agenda hori kokatzeko prozesuek nabarmen egin dute aurrera. Nazio Batuek deitutako **ETORKIZUNEN GAILURRA** inflexio-puntua izan da, alde anitzeko sistema biziberritzeko eta 2030 Agendaren helburuak betetzen direla bermatzeko, garapen jasangarria, inklusiboa eta erresilientea sustatzeko maila globalean, eta fokua 2030 Agendaren kokapenean jarritz.

Sendotu egin da Nazio Batuen **LOCAL 2030 KOALIZIOAREN** Idazkaritza Euskadin, eta, Eusko Jaurlaritzarekin, BBK Fundazioarekin eta Bilboko Udalarekin batera, idazkaritza sustatzen duten euskal erakundeekin batera, ETXE BAT funtsezkoa izan da tokiko errealitateak eraldatzeko dituen 2030 Agenda bat eraikitzen jarraitzeko.

Horretarako, UN Etxeak **LANKIDETZAN** jarraitu du erakunde publiko, pribatu, sozial eta akademikoekin, Euskadin eta Euskaditik Garapen Iraunkorrean eta Giza Eskubideetan aurrera egiteko.

Lankidetzaren estuan aritu gara Eusko Jaurlaritzarekin, Bilboko Udalarekin eta BBK fundazioarekin 2030 Agendaren kokapena azartzeko eta euskal eragile sozialek eta herritarrek giza garapen iraunkorraren alde duten konpromisoa bultzatzeko. Prestakuntzen bidez egin dugu, tokiko aliantzak bultzatuz, nazioarteko lankidetzak bultzatuz, Euskadiren eta euskal eragileen posizionamendua Nazio Batuen nazioarteko foroetan eta NBEko agentzia eta programa desberdinekin lankidetzak garatuz.

Gizarte zibiletik 2030 Agenda eraldatzailea bultzatzeko erreferentziarako estatu-plataforma den Futuro en Común plataformako kide garen aldetik, 'EiNNonFORME' txostena egin eta zabaltzen lagundu dugu, aurre egin beharreko krisiak aztertzen dituen eta ereduaren aldaketa bizkortzeko premiazko neurriak proposatzen dituen. Txostenean jasotako proposamenek pertsonen eta planetaren zerbitzura egongo den ongizatearen ekonomiarantz aurrera egitea bilatzen dute, desberdintasunak desagerraraziz eta demokrazia handiagoa eta hobe bultzatuz, munduan arrasto hobe uztearren.

Gogoeta horiek Euskadira ekartzeko, **"NAHI DUGUN ETORKIZUNA"** Euskal Gizarte Zibilaren 1. Topaketa antolatu dugu, 2023an egindako sektoreen arteko gaikako topaketei amaiera emateko.

Topaketa honen helburu nagusia sektoreen arteko eztabaida eta hausnarketarako gune bat sortzea izan da, "Nahi dugun etorkizuna" dokumentuan jaso eta partekatu diren eraldaketa-proposamenak partekatuz. Gizarte Zibilaren konpromisoak eta eskaerak euskal alderdi politikoei begira ". Eusko Legebiltzarraren XIII. legegintzaldiari begira, Euskadin garapen inklusiboa, feminista, demokratikoa eta iraunkorra sustatzeko duten politikak bultzatzeko dokumentu proposatiboa.

Hau izan da erreferentziarako dokumentua 2024ko apirilean Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak zirela eta antolatu dugun euskal gazteei zuzendutako hauteskunde-eztabaidan, euskal gazteek prozesu politikoan aktiboki parte har dezaten esparru inklusibo eta demokratikoa eskainiz.

Euskal gizarte zibilaren ezagutza eta parte-hartze aktiboa bultzatzeko, "Gizarte zibilaren eta gizarte-eragileen parte-hartzea NBEren Etorkizuneko Gailurrean. 2030 Agendatik haratago begiratzuz ". Bertan, Nazio Batuen Erakundeko Komunikazio Globaleko Departamentuko ofiziala den Felipe Queiporen esku-hartzea nabarmen dugu. Horri esker, garapen iraunkorraren eta giza eskubideen aldeko elkarriketa globalean gizarte-eragileek parte har dezaten sustatzeko NBEren mekanismoetan sakondu ahal izan genuen.

Eta Gizarte Trantsizioarako Idazkaritza Nagusiaren eta 2030 Agendaren Erronkak bildumaren bosgarren alea egin dugu, " Gazteek garapen jasangarriarekin duten konpromisoa: **2030 AGENDAREN AURKAKO DISKURTUOK DESMUNTATZEN**" izenburupean. Bertan, desinformazio eta gizarte-polarizazio arazo gero eta handiagoari heltzen diogu, 2030 Agenda ulertzeko eta bultzatzeko tresnak emateko, bereziki gazteen artean.

2.000 PERTSONA BAINO GEHIAGO PRESTATU DITUGU erakunde akademiko, sozial, pribatu eta publikoetan 2030 Agendan, GJHetan aurrera egiteko interesa duten hainbat erakunderekin ditugun lankidetzetan.

Eragile anitzeko aliantzak bultzatzeko egin dugun ahaleginaren aitortpen gisa, UN Etxea saritu dute **BIHOTZA SARIAK 2024** sariaren lidergo-kategorian. Sari horiek Bilbo Historikoa, Bilboko Udalak, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Eusko Jaurlaritzak eman dituzte, 10 euskal komunikabide baino gehiagorekin batera, 2030 Agenda garapen jasangarriak eta giza eskubideetarako eraldaketa Euskadin eta Euskaditik bideratuko duen ibilbide-orria izan dadin apustu egiteko eraikitze-prozesu globalean parte hartzeagatik.

NAZIOARTEKOTZE BEKAK

BBK-UNESCO Nazioartekotze-Bekak

BBK Fundazioak eta UN Etxeak bi nazioartekotze-beka eskaintzen dituzte urtero, 6 hilabeteko prestakuntza-esperientzia bat emateko UNESCOren egoitza nagusian Parisen.

Beken 11. edizioan, Marta Padura Komunikazio eta Informazio Bulego Exekutiboan sartu da, eta Garazi Saez Caballero Gazteria Sailean.

BBK - UNESCO beken 11. promozioa. Marta Padura eta Garazi Saez.

Giza Eskubideak Nazioartekotze-Beka. Eusko Jaurlaritza – UN Etxea

Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen eta Biktimitz Laguntzeko Zuzendaritzarekin batera, UN Etxeak beka bat eskaini du Giza Eskubideetarako Goi Komisarioaren Bulegoaren egoitzan (Geneva, Suitza), giza eskubideen arloko prestakuntza-esperientzia errazteko.

1. edizioan, Aitana Jáñez Haurren eta Gazteen Eskubideen Unitatean sartu da.

Giza Eskubideak Nazioartekotze-Beka. Eusko Jaurlaritza – UN Etxea 1. Promozioa. Aitana

PROGRAMAK. Jarduera nabarmenak.

Turismo Industriaren Lehen Topaketa. Mahaia "Tradizioa eta sormena, tokiko ondareko atea". Donostia. 2024ko otsailak 8.

RCE Basque Country Navarreko III. batzarra Iruña. 2024ko maiatzak 15.

KULTURA

2024an UN Etxea, UNESCOren Kultura Ondare Immateriala Babesteko Batzordearen aurrean laguntza aholku-emalea emateko **AKREDITATUA IZAN DELA** ospatzen dugu.

UN Etxeak lanean jarraitu du **2030 AGENDAREN DIMENTISIO KULTURALA** nabarmentzeko, eta, horretarako, "Kultura eta Garapen Iraunkorra. Euskadi 2030", gure webgunearen bidez informazio garrantzitsua sortuz eta partekatuz. REDSekin (Garapen Iraunkorreko Espainiako Sarea) elkarlanean aritu gara UPV/EHUren Udako Ikastaroa antolatzeko: "2030 Agenda lokalizatzea, lurraldeen eraldaketa eragile anitzeko aliantzen bidez" eta tailer multiaktorea dinamizatzea: "Elkarrekin pentsatuz. Nola sustatu hirien garapena ikuspegi kultural eta parte-hartzailetik?"; "Kultura garapen iraunkorreko ekimenetan: Landa eta hiri lurraldeetan GJHetan egindako lanaren kasu inspiratzaileak" argitalpenerako kasu inspiratzaileak hautatzeko batzordean eta "2030 Agendaren dimentsio kulturala" emaitzak aurkezteko ekitaldian. Bilboko Udalak eta CGLUK elkarlanean antolatutako "Kultura helburua GJHetan: testuingurua, aktoreak eta erronkak" jardunaldian parte hartu genuen. Bertan, Culture 2030 Goal kanpainaren nazioarteko ekintzak aurkeztu ziren.

ESKUBIDE KULTURALEI buruzko lan-ildoan, NBEko Errelatorearen txosten tematikoei laguntzen jarraitu dugu, gai horri buruzko mandatuarekin. Horrela, Bilboko Udalarekin, World Football Summitekin, Isabel I Unibertsitatearekin, Femblers Cubarekin, Kuninarekin, Université Rennes 2rekin, Iurretako Kirol Taldearekin eta Bakuva Fundazioarekin elkarlanean, kirol-bizitzan parte hartzeko eskubideari buruzko bere txostenari ekarpen bateratua egin diogu. Era berean, Bizkaia International Music Experience-n (BIME) eta Hezkuntza eta Gizarte Kontzertuen Sarearen XV. Topaketan (ROCE) bizitza kulturalen parte hartzeko eskubideari buruzko hitzaldiarekin parte hartu dugu. Era berean, Mainel Fundazioak kulturari eta giza eskubideei buruz egindako kongresuan parte hartu genuen. Kongresu horretako aktetan, UN Etxeak NBEko errelatorearen txosten tematikoei buruz egindako lanari buruzko artikulua bat jasotzen da, eta Kultura Ministerioaren Eskubide Kulturalen Plana egiteko hezkuntza eta kulturari buruzko lantaldeko kide izan gara.

Aniztasunean eskubideak eta bizikidetzak sustatzeko **ARTE HEZKUNTZARI** lotutako ekintzen artean, Hezkuntza, Arteak eta Herriartasuna Mintegiaren VII. edizioa antolatu dugu. Mintegia hezkuntza artistikoari eskaintzen zaio, egungo eta etorkizuneko ikuspegitik, eta UNESCOren Arte eta Kultura Hezkuntzaren Esparru berria aurkeztzen dugu. UN Etxeatik MONDIACULT 2025 – Kultura Politiken eta Garapen Iraunkorraren Munduko Konferentziarantz (Bartzelona) egiten ari garen bidearekin bat egiten du ateratzen den kontakizunak. Ildo horretan, 2024an zehar, UNESCOk gizarte zibilari eta arteen eta kulturaren profesionalen laguntza eman dugu, kulturaren egoerari buruzko txosten globala egiteko informazioa biltzeko.

KULTURA-ANIZTASUNA SUSTATZEA funtsezko helburua da kultura-arloan, eta horregatik berritu dugu Migrazio eta Asilarako Euskal Foroaren Herriarren Partaidetza, Kultura eta Sentsibilizazio Batzordean dugu parte-hartzea. Bilboko Udalarekin batera ospatu dugu, maiatzaren 21ean Azkuna Zentroan, Elkarrietzarako Eta Garapenerako Kultur Aniztasunaren Munduko Eguna dela eta, hainbat jarduerarekin Bilbo Kulturarteko Hiria III. Planaren barruan. Angélica Dass argazkilarik arteak aldatzea sozialerako tresna gisa duen ahalmenari buruzko inaugurazio-hitzaldia eman zuen. Cruz Noguera, Betto Snay, Thierno Diedhiou eta Africanvibes Dance izan ziren Kamanga Influencers Clubek aurkeztutako ekitaldira gehitu ziren beste artista batzuk.

BBK Kuna-ren laguntzarekin, **KULTURA ARTEKO BITAKORA** koadernoak ikasteko komunitatearen III. edizioa egin dugu. Bertan, gure euskal gizartearen kulturartekotasunetik eta aniztasunetik nola elkarrekin, elkarrekin bizi eta parte hartzen dugun hausnartzen dugu. Azaroaren 14an, Bilboko BBK Aretoak azken eszenaratzea hartu zuen, A bordo del tiempo, bertaratuakoen artean erabateko kritika eta arrakasta lortu zuen obra. Komunitatearen esperientziari buruzko artikulua bat argitaratu zen Dhákira Elkarte Soziokulturalaren Alikindoi aldizkarian. Artikulu horren bidez, aniztasunak praktika artistikoan txertatzen ziren.

Halaber, Gipuzkoan "Turismoaren etorkizuna birdefinituz" izenburupean egindako Industria Turistikoaren 1. Topaketan parte hartu genuen, kulturaren eta turismo sortzailearen ikuspegiaren ekarpena egin, bai eta ONU-Habitat erakundeak, NBE Turismoarekin lankidetzan, Bilbon antolatutako "Hiri Turismo Iraunkorra Bultzatuz: hirietan eta lurraldeetan jardunbide egokiak sustatzeko tresnak" izeneko adituen bileran ere.

2024an, **KULTUR ONDAREARI** buruzko gure lan-ildoari buruz, eta Otxarkoaga Prestakuntza Zentroarekin aliantzan, Ondare Up! ekimenarekin jarraitu dugu. Otxarkoaga, bigarren hezkuntzako ikasleek arteko bizikidetzak eta kulturartekotasuna sustatzeko. Ama hizkuntzak, euskarari arreta berezia eskainiz, ondare biziaren edo ondare immaterialaren elementuak eta kultur aniztasunaren ospakizuna izan dira kultur ondareari buruzko saio bat, sukaldaritza aniztasunari buruzko tailer bat ikastetxeko sukaldeetan eta Euskararen Etxera bisita Ama Hizkuntzaren Nazioarteko Eguna dela eta. Esperientzia hori UNESCOren Eskola Elkartuen XXXV. Topaketa Nazionalaren ondareko hezkuntza-taldera eraman dugu, Palentzian.

Gainera, "Mugi zaitez! Ane Pikazaren irudiek 5.000 pertsona baino gehiagok bisitatu dute Euskadiko hainbat ikastetxetan eta BBK Kuna edo Bilbao Exhibition Centre (BEC) bezalako espazioetan. Erakusketak honi laguntzeko, giza eskubideak, bizikidetzak eta aniztasunak ikuspegi intersektorialetik jorratzen dituzten baliabide didaktikoen gida bat egin dugu, 12 eta 16 urte bitarteko ikasleentzat.

KULTURAK BAKEAREN ERAIKUNTZA ETA GIZA ESKUBIDEEN DEFENTSA duen rola defendatzeko, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen eta Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzarekin batera, Getxoko Utopian konpainiako eta Lucemako (Suitza) Vor Alpen antzokiko irakasleek eta ikasleek arteko topaketa eta truke artistikoa babestu dugu. Gainera, Bakearen Ikertarako Espainiako Elkartearen (aiPAZ) urteroko jardunaldiaren ere parte hartu dugu. Jardunaldi horietan, "Eskubide kulturalak bakea eraikitzeko" izan gure ardatza.

HEZKUNTZA

UNESCO MUNDUKO HEZKUNTZAREN JARRAIPENA (GEM txostena) 2023 txostenaren esparruan, teknologian eta hezkuntzan oinarritua, Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntza eta Teknologia jardunbide egokiari buruzko dokumentu bat argitaratu dugu. Dokumentu hau GEM 2023 txostenari buruz Bilbon antolatu gure kontsulta-ekitaldian jasotako jardunbide egokiaren errelatorian oinarritzen da, baita UN Etxea erakundeak Euskal Autonomia Erkidegoko beste erakunde batzuekin egindako proiektu eta lankidetzetan bildu dituen beste batzuetan ere.

Gainera, Bilbao Gazte STEAM proiektua aurkeztu genuen, Bilboko Udaleko Gazteria eta Kirol Sailarekin lankidetzan, jardunbide egokirako proposamen gisa, Gazteriaren 2024ko GEM txosteneko erreferentziako materialen artean sartzeko.

Human Rights Internship Programme 2024.
Nazio Batuak. Geneva, Suitza. 2024ko irailak 16 - 19.

Bestalde, Kids Centric Universe hezkuntza-plataforma, UN Etxea Gaptain erakundeko bazkide eta kolaboratzaileak eskolei eta familiei teknologiaren erabilera seguru eta osasungarrian hezten laguntzeko diseinatu, UNESCOk 2024ko GEM Genero Txostenean "hezkuntza-praktika egokitzat" har dezan laguntzen dugu.

2024. urtea funtsezkoa izan da **CENTRE OF EXPERTISE (RCE) IN ESD BASQUE COUNTRY-NAVARRE** eskualdea sendotzeko, Garapen Iraunkorrerako Hezkuntzarako eragile anitzeko berrikuntza-ekosistema, UNESCOk, Nazio Batuetako Unibertsitateak eta Japoniako Ingurumen Ministerioak sustatua eta abalatu. Horretarako, RCEren III. Batzar Orokorra antolatu dugu, Euskal Herrian 2030 Agendarako Hezkuntzan eta nazioarteko aliantzetan aurrera egiteko lan-ildo bateratuak adosteko. Ildo horretan, mugarietako bat "Lidergo kontzienteari buruzko Bihar Kongresua: Bihar hasiko da gau" izan da. Bertan, RCE Basque Country-Navarre koordinatzeko UN Etxearen rola aurkeztuko dugu, Lidergo Kontzienteko BIHAR sarearen sorreran inplikatzu.

RCE zentroen dimentsio globaletik, aktiboki inplikatu gara 2024ko RCEen Europako Eskualde Bileran, "Hezkuntza Eraldatzaila: Mundu jasagarri baterako konpetentziak elikatzea" izenburupean. Bileran Dinslakenen egin zen, Alemanian, 2024ko abuztuaren 27tik 29ra, RCE Ruhr-en egoitzan.

Deustuko Unibertsitateak antolatutako XXI. mendeko hezkuntza-erronkei buruzko 1. jardunaldian parte hartu dugu. Bertan, "GJHeterako hezkuntza eta 2030 Agenda praktikan, ikaskuntza-helburuak barne" hitzaldia aurkeztu dugu, 2030 Agendaren partaidetza eta eraikuntza kolektiboaren garrantzia azpimarratuz, eta UNESCOk kalitatezko eta bidezko hezkuntza bermatzeko duen rola eta konpromisoa azpimarratuz, etorkizun oparoari begira, eta hezkuntzaren arloan egiten dugun lana azalduz, Factoria 4.7 bezalako programen bidez. Halaber, Basque Environment and Ocean Week (BEOOW) 2024 delakoa errazten lagundu dugu. Ekainean egin zen, RCE Basque Country-Navarreko kide den Nakusarbe elkarteak koordinatuta, eta "Nola lagundu dezaket iraunkortasunean hezkuntzatik?" hitzaldia eman dugu.

4.7 Mugimenduko talde koordinatzaileen parte hartzen jarraitzen dugu, "4.7: Hiritartasun Globalaren erronka politika publiko komun eta partekatu gisa" jardunaldian parte hartuz; eta Mugimenduen I. Udako Eskola, "(F) Estibal 4.7" izenpean uztailaren 12tik 14ra Santa Maria de Huertan (Soria) izan zena, elkarlanean erraztuz, eCivis, Egibide eta Alboan RCEko beste erakunde batzuen eskutik 2030 Agendaren 4.7 xedearekiko gure konpromisoa berretsiz, bai Euskal Herrian, bai maila globalean.

Bakearen eta giza eskubideen kultura sustatzen jarraitu dugu, prestakuntza- eta sentsibilizazio-jardueren bidez, **UNESCOren ESKOLA ELKARTUEN MUNDUKO SAREA** (PEA sarea) bultzatuz. Euskal Autonomia Erkidegoko 16 ikastetxek osatzen dute sare hori. Uztailan, UNESCOren Eskola Elkartuen Estatuko XXXV. Topaketan izan gara, Aguilar de Campoo (Palentzia) San Gregorio La Mennais ikastetxean. Bertan, bertako, estatuko eta nazioarteko esperientziak eta hezkuntza-praktikak partekatu ditugu, pertsona guztientzako kalitatezko hezkuntzaren alde lan egiten jarraitzeko.

Aurten ere, gazteak giza eskubideetan trebatzearen aldeko apustua egin dugu, **"HUMAN RIGHTS INTERNSHIP PROGRAMME"** programaren bidez, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen eta Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzarekin batera. Oraingo honetan, hezkuntza-eremu formalari eta/edo ez-formalari lotutako eta Euskal Autonomia Erkidegoan giza eskubideen balioak lantzen dituzten gazteak izan dira programaren ardatza.

HIRU EKARPEN egin dizkiogu GIZA ESKUBIDEETARAKO GOI KOMISARIOAREN BULEGOARI: hezkuntzarako eskubideari buruzko NBEko errelatore bereziaren txostenari egindako ekarpena, hezkuntzako adimen artifizialaren giza eskubideetan oinarritutako erabilerrari dagokionez, hezkuntzarako eskubidearen aurrerapenaren zerbitzura, eta Bakerako eta Tolerantziarako Hezkuntzari buruzko txosten orokorrerako bi ekarpen, Goi Komisarioaren Haur eta Gazteen Unitatean egiten ari direnak.

Ozeanoen Hamarkadako Konferentzia.
Bartzelona. 2024ko apirilak 8.

INGURUMENA

"Elkarreraginezko genero-berdintasunaren eta ozeano-zientzien arteko zubiak eraikitzeke elkarriketa: diziplina anitzeko eta sektore anitzeko ikuspegia" mintegia antolatu dugu, 2024ko apirilaren 8tik 12ra Bartzelonan egin den **OZEANOEN HAMARKADAKO KONFERENTZIA**ren esparruan. Antolaketa parte hartu dute, gainera, UNESCOko Genero Berdintasuneko zuzendariak, Itsasoko Zientzien Institutuak (ICM/CSIC), Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailak, Ozeanikoek (IEO-CSIC), AZTIk eta Associació Catalana de Dones de la Mar-ek.

Diziplina anitzeko eta sektore anitzeko elkarriketarako espazio irekia izan da, genero-ikuspegitik «nahi dugun ozeanorako behar dugun zientziaren» baterako ikuspegia definitzen laguntzeko. Ekitaldiaren ondorioak "Recommendations for Promoting Gender Equality in Ocean Science" dokumentuan jaso dira, ICM/CSICekin lankidetzan eta Eusko Jaurlaritzako Industria, Trantsizio Energetiko eta Jasangarritasun Sailari esker. Nazio Batuen Erakundeko Ekonomia eta Gizarte Gaietako Departamentuak (UNDESA) ekarpenen txostenean sartu ditu bere edukien zati bat, Nizan (Frantzia) egingo den 2025eko Ozeanoen Konferentziari begira.

Gainera, **EKARPEN** egin diogu NBE-REN ERRELATORE BEREZIAREN TXOSTENARI, "Ozeanoak eta giza eskubideak. Ozeanoak eta giza eskubideak" izenburupean. Txosten hori ingurumen garbi, osasuntsu eta iraunkorrerako giza eskubideari buruzkoa da. Ingurumen garbi, osasuntsu eta iraunkorra izateko giza eskubideari buruzko errelatore bereziaren txosten tematikoari egindako ekarpenak. Hainbat adinetako ikasleen artean ozeanoen iraunkortasunari buruzko hezkuntzan laguntzeko, eta teoria ekintzarekin lotzeko, "Ozeanoaren Alfabetizaziorako Gida Didaktikoa, ozeanoaren iraunkortasuna eta klima-aldaketa lantzeko proposamenak" egin eta zabaldu ditugu.

HEZKUNTZA KLIMATIKOAREN Munduko Eguna ospatuz, eta BBK Klimarekin lankidetzan, "Komunikazioa eta hezkuntza klimatikoa. Emozioen eta ekintzaren bidez ahalduntzea". Bertan, klima-aldaketari buruz modu eraginkorrean komunikatzeko erronkei, trantsizio ekosozialeko emozioek duten garrantziari eta herriarrak jarduteko ahalduntzeko moduari heldu diegu.

Gainera, maiatzetik ekainera bitartean, "Krisi klimatikoa eta giza eskubideak" online ikastaroa eman dugu, 30 orduko iraupenarekin, eta 40 pertsona trebatu dira. Ikastaroan Dailla Argueta giza eskubideen eta Hondurasko lurraldearen defendatzailearen eskutik streaming bidezko saio bat egin da, izenburu honekin: "Prezioa giza eskubideak defendatzeagatik: inpaktuak gorputzetan eta lurraldeetan".

Biztanleria, eta batez ere gazteak, uraren erabilera arrazionalaren beharraz eta kutsadura saihestiaz sentsibilizatzen jarraitzeko, ekosistema urtarren iraunkortasunaren eta biziraupenaren berme gisa, Bilbako Bizkaia Ur Partzuergoarekin elkarlanean jarraitu dugu, "Uraren Festan" (Arrigorriaga), Berdeago Azokan (Durango) eta Traineru Klubaren Elkarteko (TKE Liga) estropadetan stand bat antolatuz Bizkaiko hainbat herrian.

URDAIBAI GURIE ekitaldia antolatu dugu, bere 3. edizioan Urdaibaiko Ekoetxean 400 bisitari biltzea lortu duena, aisia, kultura, arte, artisautza eta gastronomia eskaintza zabalaz gozatu ahal izan dutelarik. Merkaturako tailer, erakusketak eta standak % 100ean konprometituta egon dira Urdaibaiko Biosfera Erreserbarekin, eta Biosfera Naiz mugimenduaren barnean abian jarritako ekimenen parte dira.

2024ko ARGITALPENAK

Eskuragarriak: unetxea.org | youtube.com/@UNetxea

- Ozeanoaren iraunkortasuna eta aldaketa klimatikoa. Alfabetatze ozeanikoa.
- UNESCOren Mundu mailako hezkuntzaren jarraipen txostena. Teknologia eta hezkuntza. Hezkuntza eta Teknologiako jardunbide egokiak Euskal Autonomia Erkidegoan.
- Mobilizatu giza eskubideen alde! Mugi zaitez! erakusketarako fitxa didaktikoak.
- Gazteek garapen jasagarriarekin duten konpromisoa: 2030 Agendaren aurkako diskurtsoak desmuntatzen.

Jarduera horien 8 bideo:

Kultura eta garapen jasagarria. Euskadi 2030 | El futuro que queremos. | Eman minutu 1

Elkarrizketarako eta Garapenerako Kultura Aniztasunaren Munduko Eguna.

Jasagarritasunerako hezkuntza ikaskuntza-egoeren bidez. Irakasleentzako gida teoriko praktikoa.

‘EMAN MINUTU 1’ LEHIAKETA

<https://dame1minutode.org>

XV. edizioan, 'Eman minutu bat' bideo lehiaketak 'Eman minutu 1 - BAKEA' izenburua izan du.

Edizio honetan minutu bateko ikus-entzunezko piezarik onenak, bake kultura eta bakearen aldeko giza eskubidea defendatu, sustatu, aldarrikatu, zabaldu eta/edo kontzientziatzeko saritu ziren. Edizio honetan 87 bideo jaso dira Euskaditik, Kantabriatik, Gironatik, Madriletik, Hungariatik, Mexikotik, Poloniatik, Kongoko Errepublika Demokratiketik eta Rwandatik.

Gainera, Guggenheim Bilbao Museoen TopARTE programaren eta eragin soziala duten arte eta kulturarentzako Fair Saturday 2024 jaialdiaren esparruan, arrakasta handiz estreinatu zen Marta Las Heras eta Ainhoa Zamanillok zuzendutako 'Erromintxela. Senderos y raices' dokumentala, "Eman minutu 1 - Hitzak" 13. edizioan sari nagusia irabazi zuena.

2024 ZENBAKITAN

26.400

erabiltzaile

54.300

bisita web orrira

598.000

bideo-bistaratze 2030
Agendari buruz2030 Agendan eta Giza
Eskubideetan prestatutako

2.200

persona

23

prestatuntza eman dira

1.241

2030 Agendari buruzko
tailerretan prestatutako
ikasleak

112

komunikabideetan
agertzea

638

post argitaratu dira sare
sozialetan

27

buletin bidali dira

Nazio Batuen Giza Eskubideen
Kontseiluan prestatutako

9

persona

3

Bekadunak Nazio
Batuen bulegoetan

6

ekarpen Nazio Batuen txostenei

Nazio Batuen

13

ekitalditan parte hartzea

DATU EKONOMIKOAK

GARDENTASUNA

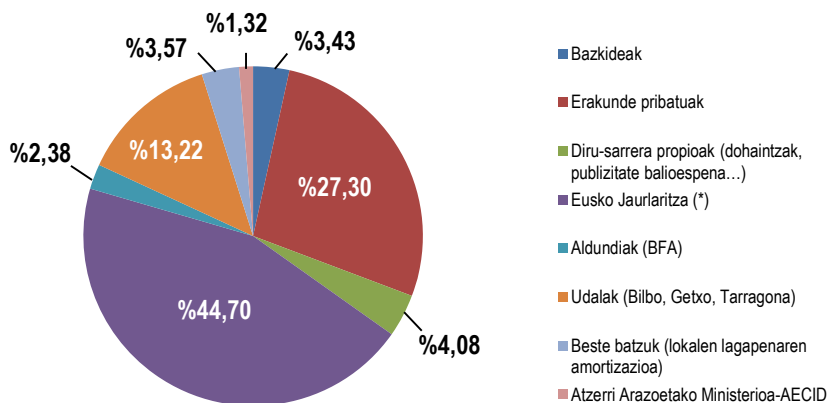
Gure kontuak LKS Auditores, S.L.-k
ikuskatzen ditu.

Kontu-ikuskaritzaren txostenak
'Gardentasuna' atalean
www.unetxea.org
web gunean daude.

Sarrera pribatuen eta publikoen jatorra

SARRERAK GUZTIRA 2024	594.177,65 €	
Ekarpen pribatuak eta diru-sarrera propioak	206.877,20 €	%34,82
Ekarpen publikoak	387.300,45 €	%65,18

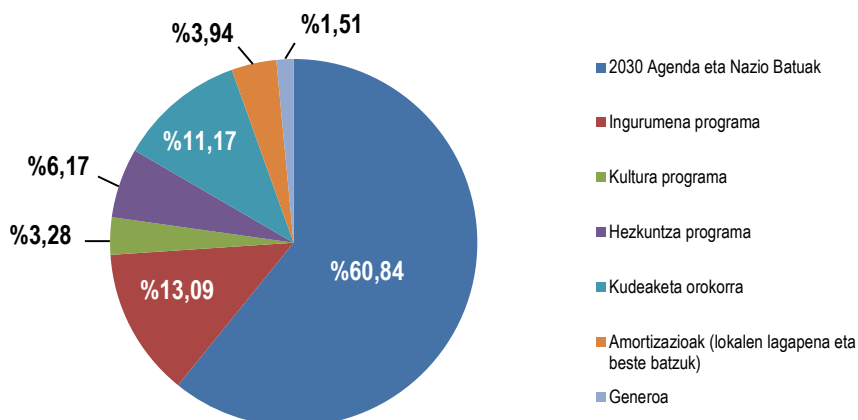

(*) *Eusko Jaurlaritza:*

Lankidetzarako eta Elkartasunerako Euskal Agentzia %3,88 | Industria, Trantsizio Energetikoa eta Jasangaritasun Saila %26,36 | Giza Eskubideen eta Biktimen Arretarako Zuzendaritza %39,12 | Hezkuntza Saila %13,55 | Trantsizio Sozialaren eta 2030 Aogadaren Idazkaritza Nagusia %17,09 :

Programetako gastua

GASTUAK GUZTIRA 2024	593.052,74€
-----------------------------	--------------------

Egoera-balantzea 2024

AKTIBOA	
Aktibo ez-zirkulatzailea	81.004,00
Aktibo zirkulatzailea	405.999,20
Aktiboa guztira	487.003,20
ONDARE GARBIA ETA PASIBOA	
Ondare garbia	427.592,63
Fondo propioak	60.181,03
Diru-laguntzak, dohaintzak, lagapenak	367.411,60
Pasibo zirkulatzailea	59.410,57
Ondare garbia eta pasiboa guztira	487.003,20

UN Etxeak eskerrak eman nahi dizkie 2024an gure misioaren eta ikuspegiaren alde lan egiten lagundu diquten enpresa eta erakundeei.

Gure proiektuetan laguntzen dute:

- BBK Fundazioa.
- Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa.

Erakundeen laguntzak:

- Diario El Correo.
- Laboral Kutxa.
- Diario de Noticias de Gipuzkoa.
- Diario de Noticias de Álava.
- Kmon Kultur Magazine.